

عنوان مقاله:

معناشناسی تاریخی اوصاف حضرت ابراهیم (ع) در قرآن کریم؛ مطالعه موردی واژگان حنیف، مسلم، اواه، امه، اسوه

محل انتشار:

دوفصلنامه پژوهش های قرآنی در ادبیات، دوره 4، شماره 8 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 19

نویسندگان:

عبدالله میراحمدی - دانشگاه خوارزمی

موسی ابراهیمی - دانشگاه خوارزمی

علی اصغر هادی - دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم مشهد

خلاصه مقاله:

اوصاف و نحوه سیر و سلوک حضرت ابراهیم (ع) در قرآن جلوه‌ای خاص داشته و از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است. تاکنون پژوهش‌های زیادی با رویکرد سنتی در مورد بعضی اوصاف شاخص ایشان صورت گرفته است. جستار پیش رو نیز به نوبه خود در تلاش است ضمن تبیین اوصاف کلی حضرت ابراهیم (ع)، با به‌کارگیری ابزار علم معناشناسی و زبان‌شناسی و با روش توصیفی - تحلیلی به تبیین اوصاف «حنیف، مسلم، امه، اسوه و اواه» پردازد. بررسی‌ها نشان می‌دهد رویکرد ریشه‌شناسی در مورد حنیف به دلیل تغییر مدلول آن، بدون ثمر بوده است. در مورد مسلم، ریشه آن را از «اسلم دانسته و در مورد امه به تلاقی دو واژه «أم و امه» و اتصال این دو، بر محور معنای انتزاعی «قاصد و مقصود» گردیده است. پیرامون واژه «اسوه» نیز به دو ریشه سریانی متحدالشکل با دو معنای «زخم را درمان کردن» و «پایه و اساس» رسیده و معنای دوم را هم محتمل دانسته‌اند. در مورد واژه اواه به ریشه عبری اوه به معنای آه کشیدن و نالیدن می‌رسد. رویکرد ساختاری معناشناسی، واژگان «حنیف و مسلم»، «مسلم و وسط»، «امه و اسوه» و «اواه و حلیم» را بر محور جانشینی در یک حوزه معنایی دانسته و به تحلیل مؤلفه‌های معنایی پرداخته و در نهایت، ترسیم انگاره معنایی، نویسنده را در ارائه یک نمونه تحلیل تفسیری از این اوصاف، یاری نموده است.

کلمات کلیدی:

Hanif, Muslim, nation, Svah, Vah, معناشناسی، ابراهیم (ع)، حنیف، مسلم، امه، اسوه، اواه، قرآن.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1144937>

